८ सा॰
पृ॰

M-85

परे एकार ओकार लोपो भवतः हरये हरिभ्यां हरिभ्यः
ङसि ङसोरस्य एदोद्भ्यां परस्य ङसि ङसोर् रकार
स्य लोपो भवति हरेः हरिभ्यां हरिभ्यः हरेः हर्यो
हरीणां ङेरौ ङ्रुत इदुद्भ्यां परस्य ङेः रौ भवति
स च ङित ङिति टेः ङिति परे टेर् लोपो भवति हरौ
हर्योः हरिषु एवं अग्नि गिरि रवि [illegible] कवि कलि कपि
हरि भूपति [illegible] निधि [illegible] अधिप प्रभृतयः उकारान्तस्य

सर्गः हरिः औप्रथ ॥ इकारांतादुकारांताच्च परस्यौ पूर्वा
पद्यते हरी हरि जस् इति स्थिते एओजसि इकारांत
स्य उकारांतस्य च जसि परे एकार ओकारश्च भवतः
हरयः घौ इकारांतस्य उकारांतस्य च घिविषये ए
कार ओकारश्च भवतः हे हरे हे हरी हे हरयः हरिं ह
री हरीन् हरि टा इति स्थिते टानाश्चियां इकारांता
दुकारांताच्च परष्टा ना भवति अस्त्रियां हरिणा हरि
भ्यां हरिभिः ङि इति इकारांतस्य उकारांतस्य च ङिति

विष्णु वायु भानु वेणु सेतु केतु हेतु रेणु स्वाणु स्थाणु प्र
भृतयः एते रेवस्त्रैसिध्यंति उकारांतः पुल्लिंगो भानुश
ब्दः भानुः भानू भानवः भानुं भानू भानून् भानुना भा
नुभ्यां भानुभिः भानवे भानुभ्यां भानुभ्यः भानोः भानुभ्यां
भानुभ्यः भानोः भान्वोः भानूनां भानौ भान्वोः भानुषु हे
भानो हे भानू हे भानवः सखीशब्दस्य भेदः से दीर्घ
१ सखिवर्जात् परस्य सेर् डा घि भवति सचेत्तु इत्यादि
लोपः सखा अथ घेरिति विशेषणं एकदेशे रोधि विष

सा०
५८

पे हे सखे हे सखायौ हे सखायः [illegible] सखिषु ॥ सखि शब्द
स्यैकारादेशो भवति धिवर्जिते घुपे च घुपरे घु शब्दे
नि दि घ स्यादेशास्सदंतस्य ज्ञेयाः अपादेसः सखा
यौ द्विवचनस्यौवा हं ङसि सखायौ सखायः सखाय
सखायौ सखीन् सखि [illegible] सखि पतिभ्यां
यो शेगागमो भवति टा ङे ङसि ङस् परतः द्विचित्वा टाना न भव
ति सख्या पत्या अगामपंम नित्यं इति न्यायात् सखिना पतिना स
खिभ्यां सखिभिः सख्ये सखिभ्यां सखिभ्यः सखि ङसि इति [illegible] ते

५

अट् सखिपतिशब्दयोः आगमो भवति ङसिङसोः उकार
परे ।। सख्युरस इति सिध्यते अतो ङः उः अकारांतात्परस्य
ङसि ङसो एकारस्योकारो भवति स च ङित सख्युः सखिभ्यां सखि
भ्यः सख्युः सख्योः सखीनां सप्तम्येकव चने सखि ङि इति स्थिते ङेरौ ने ४५४
काङित्वात् इत्यौ रे कृते सखिपत्योरीकार आगमजमनित्यमिति न्यपात्
सख्यौ सखि सखिषु पतिशब्दस्य प्रथमादि तृतीयादि हरिशब्दव
त्प्रक्रिया सखिपत्योरिकार पत्या पतिभ्यां पतिभिः पत्ये पतिभ्यां पतिभ्यः
अतोः ङः उ पत्युः पतिभ्यां पतिभ्यः पत्युः पत्योः पतीनां ङेरौ ङित्

पत्यौ पत्योः पतिषु हे पते हे पती हे पतयः पतिर समासएव सम
विशब्दवद्वृत्तौ यः टादौ स्वरे परे नतु समासे तस्मान्नादपोभ
वंति प्रजापतिना प्रजापतये इत्यादि द्विशब्दो नित्यं द्विवचनांतः
द्विशब्दो इष्यते त्यदादेष्टेरः स्यादौ त्यदादेष्टेरकारो भवति स्या
दौ परे द्वौ द्वौ द्वाभ्यां द्वाभ्यां द्वाभ्यां द्वयोः द्वयोः त्रिशब्दो नित्यं बहुवचनां
जश्नोत त्रिजस इतिस्थिते एजसि एकारे कृते त्रयो देशः त्रयः त्री
न् पुंसः त्रीन् त्रिभिः त्रिभ्यः त्रिभ्यः त्रिनाम इत्स्थिते त्रेस्त्रयं ङ विशति
त्रस्याय ङादेशो भवति नामि परे षष्ठीनिर्दिष्टस्यादेशः स इंत
स्यस्थाने पातु रुचिर त्रयस्य सर्वस्य बहुवचनः ङ इंतस्य बहुवचनः त्रुपा णां त्रि

स्त्र

बु कतिशब्दस्य नित्यं बहुवचनांतः कतिजसू इतिस्थिते
कतिशब्दाज्जसशसोर्लुक् वक्तव्यः लुकि कृते जस्शसोः तिकारे
कति कति कतिभिः कतिभ्यः कतिभ्यः कतीनां कति बु इका
रांतः पुल्लिंगः सुश्रीशब्दः य्वोर्धातोरियुवौ स्वरे धा
तोरिकारोकारयोः इयुवौ भवतः स्वरे परे सुश्रीः सुश्रियौ

पः सुश्रियः सुश्रियं सुश्रियौ सुश्रियः सुश्रिया सुश्रीभ्यां सुश्री
भिः सुश्रिये सुश्रीभ्यां सुश्रीभ्यः सुश्रियः सुश्रीभ्यां सुश्री
भ्यः सुश्रियः सुश्रियोः सुश्रियां सुश्रियि सुश्रियोः सुश्रीषु
हे सुश्रीः हे सुश्रियौ हे सुश्रियः एवं सुधीशब्दः उकारांतः॥

स्वयंभूशब्दः ॥ ध्वाद्वितीयारिपुर्वास्वरे स्वयंभूः स्वयंभुवौ स्वयंभु
वः स्वयंभुवं स्वयंभुवौ स्वयंभुवः स्वयंभुवा स्वयंभूभ्यां स्वयंभूभिः
स्वयंभुवे स्वयंभूभ्यां स्वयंभूभ्यः स्वयंभुवः स्वयंभूभ्यां स्वयंभू
भ्यः स्वयंभुवः स्वयंभुवोः स्वयंभुवां स्वयंभुवि स्वयंभुवोः स्व
यंभूषु हे स्वयंभूः हे स्वयंभुवौ हे स्वयंभुवः सेनानीशब्दस्य
विशेषो ह्रस्वादेस्तु विशेषः सेनानीः ध्वाद्वा धातोरर्वव यह
संयोगः पूर्वीयस्मादीकारादूकाराच्च नस्तितदंतस्याने
कस्वरस्येकारस्योकारस्यपकारवकारौ भवतः स्वरे परे
वर्षाभूः पुनर्भूः शब्दव्यतिरिक्तौ भूशब्द सुधीशब्दौ वर्ज्जे

पित्वा वा ग्रहणाद् दृ पेविवन्दा सेनान्यौ सेनान्यः सेनान्यं से
नान्यौ सेनान्यः सेनान्या सेनानीभ्यां सेनानीभिः सेनान्ये
सेनानीभ्यां सेनानीभ्यः सेनान्यः सेनानीभ्यां सेनानीभ्यः सेनान्यः
सेनान्योः सेनान्या दीनांवामीनुट्वक्तव्यः सेनान्यां सेनानी
नां आम्डेःनिपश्च आवं तारीवं तान्नी प्रावृद्धोत्तरस्य डेरा
माहेशा भवति सेनान्यां सेनान्योः सेनानीषु हे सेनानीः हे सेना
न्यौ हे सेनान्यः नीः नियौ नियः हे नीः हे नियौ हे नियः इत्यादि एवं
लूः लुवौ लुवः वर्षाभूः वर्षाभ्वौ वर्षाभ्वः एवं हन्भूः शब्दः पुन
र्भूः प्राह ग्रामणी शब्द सेनानी शब्दवत् प्रक्रीयाः ग्रामणीः

ग्रामण्यौ ग्रामण्यः एवं खलपूः खलप्वौ खलप्वः वातप्रमीः वा
तप्रम्यौ वातप्रम्यः अमि वातप्रमीं विभाषा ङसिवातप्रमीनी
ति ङौ तु वातप्रमी शेषं ग्रामणी शब्दवत विदुः ऋकारान्तः
पितृशब्दः सेरा ऋकारान्तात्परस्य से रा भवति सवर्णदीर्घः पि
ता आर पंचसु ऋकारस्य आर पंचसु स्यादिषु परेषु
पितरौ पितरः पितरं पितरौ पितॄन सो नः पुंसः॥ ऋ रं॥
पित्रा पितृभ्यां पितृभिः पित्रे पितृभ्यां पितृभ्यः ङसिङसोः उः पि ऋ७
तुः पितृभ्यां पितृभ्यः पितुः पित्रोः पितॄणं ङौ ऋकारस्य
अर भवति ङौ परे पितरि पित्रोः पितृषु घे रर॥ ऋकारान्ता

त्यरस्य घे ररभवति सबड्ठित हेपितः हेपितरौ हेपितरः स्व
सानप्राचनेष्टा चत्वष्टा हेताता चैव चेमतापोताप्रशास्ता
कप्रषोस्वसत्रादपक्त्ता नुवीनाभादिघः नशब्दस्यनामिव
दी रेवाघौ भवति नणां नृणां नोः नृणां स्यस्वरूपपितृ शब्द वतव
तव्यः कर्तृ शब्दस्यपंचसुविशेषः सुरा रसकात प्रत्ययसंबं २५
धिनीऋकारस्यार भवति पंचसुपरे स कर्ता रासि इतिस्यपते
सेरा॥ पदादेशा सद्धवति सचड्ठितेतौ कर्तारौ कर्तारः
हेरस हेकर्तः हेकर्तारौ हेकर्तारः कर्तारं कर्तारौ कर्तृन् ऋ
रं कर्त्रा कर्तृभ्यां कर्तृभिः कर्त्रे कर्तृभ्यां कर्तृभ्यः कर्तुः कर्तृभ्यां
श्री ट

कर्तृभ्यः कर्तुः कर्त्रोः कर्तॄणां कर्तरि कर्त्रोः कर्तृषु एवं नप्तृ पोतृ
होतृ त्वष्टृ शास्तृ धातृ प्रभृतयः उकारांतस्यापि क्रोष्टु शब्दस्य
भेदः तस्य रूपं च स्वधिषु तृजन्तपोतस्यैव रूपं वक्तव्यं से
रा क्रोष्टा क्रोष्टारौ क्रोष्टारः क्रोष्टारं क्रोष्टारौ शसि तृप्र
त्ययवद्भावाभावात् क्रोष्टून् तृतीयादौ स्वरादौ तृप्र
त्ययांतत्वाभावत्वात् क्रोष्ट्रा क्रोष्टुना क्रोष्टुभ्यां क्रोष्टुभिः क्रोष्ट्रे
क्रोष्टवे क्रोष्टुभ्यां क्रोष्टुभ्यः ङसिङसोः क्रोष्टुः क्रोष्टुः क्रोष्ट्रोः क्रो

ष्टुभ्यां क्रोष्टुभ्यः क्रोष्टुः क्रोष्ट्रोः क्रोष्ट्रोः क्रोष्ट्रोः क्रोष्टूनां कृताकृतप्रसंगी
यो विधिः स नित्यः ॥ नित्यानित्ययोर्मध्ये नित्यविधिर्बलवान् नडा
गमे कृते ह्रस्वादेत्वात्तत्वं तृ[illegible]वा नास्ति क्रोष्टरि क्रोष्टौ क्रोष्टोः क्रो
ष्टोः क्रोष्टुषु ह्रस्वादेर्भानुव[illegible] ऋकारांता लृवर्णांता [illegible] कारांतः २८५
प [illegible]रासि [illegible]ः ऐकारांतः पुल्लिंगो रैशब्दः रैः [illegible] रै रा[illegible] सा का
रादेः [illegible] भवति सकारम मकारादौ [illegible] परतः सुराः सुरा[illegible]दौ सर्वं आया
दे[illegible]ः सुरायौ सुरा[illegible]यः हे सुरा[illegible] हे सुरायौ हे सुरायः सुरायं
सुरायौ सुरायो[illegible] सुरायः सुराया सुराभ्यां सुराभिः सुरा

२२

दंतोकारांतः पुंसि गो शब्दः ओरौ ओकारस्याकारादेशो भवति
पंचसु परेषु गौः गावौ गावः हे गौः हे गावौ हे गावः अमशसि ओकारस्या
त्वं भवति अमि शसि परे गां गावौ गाः गवा गोभ्यां गोभिः गवे गोभ्यां
गोभ्यः ङसिङसोरकारलोपः गोः गोभ्यां गोभ्यः गोः गवोः गवां समुतौ गो रामः
गो शब्दस्यामेन् ङा गमो भगति कतौ गौ गवि गवोः गोषु एवं
सुद्यौ शब्दः औकारांतः पुंसि ग्लौ शब्दः तस्य रूपाणि दर्शिते
व ओवः स्वरादेशाव आवादेशः ग्लौः ग्लावौ ग्लावः हे ग्लौः
हे ग्लावौ हे ग्लावः ग्लावं ग्लावौ ग्लावः ग्लावा ग्लौभ्यां ग्लौभिः इत्यादि
॥ इति स्वरांताः पुंल्लिंगाः ॥ ० ॥ अथ स्वरांताः स्त्रीलिंगाः प्रद ॥

स्यते तत्राकारांतो गंगा शब्दः अव्रतः स्त्रियां अकारांतानां म्नः स्त्रियां वर्तमा
नादाप्प्रत्ययो भवति पकार इत्संज्ञायांः तस्य नामसंज्ञायां स्यादिविभक्तिः प्रथमैकव
चने गंगा सि इति स्थिते अपृक्तः आवंतात्पर स्य से र्लोपो भवति गंगा औ री आवंतात्प
रे औ इ भवति अ इ ए गंगे गंगाः धि रि आवंतात्परस्य धि रि भवति हे गंगे हे गंगे
के वतां धौ हस्वः हे अंव हे अक हे अझ हे अत हे अज अंवादीनां डुल
गाः टौ सा र आवंतस्य टौसा पर योरेत्वं भवति अपादेसः गंगया गंगाभ्यां गंगाभिः ङित्वां
यट् आवंतात्पर स्य ङितां वचनानां ङे ङसि ङस ङि नां इत्येते यां यडागमो भवति टे
कारोस्यानन्तियमार्थः॥ गंगायै गंगाभ्यां गंगाभ्यः गंगायाः गंगाभ्यां गंगाभ्यः

५२

गंगायाः गंगयोः गंगानां गंगायां गंगयोः गंगासु एवं श्रद्धामेधाधारा प्रभृतीनि

हेलादेला जायाअंबादीयाँ भवतः आवतः स्त्रियांमित्याकारः सर्वादीनां तु डास्तु

विशेषः आवतःस्त्रियां आकारांतानां गुः स्त्रियां वर्तमानाद् इत्यप्रत्ययो भवति

सर्वा सर्वे सर्वाः पदेषु आवेनात्सर्वादेः परस्य घटः स्तडागमो भवति पूर्वस्य

चापाकारो भवति सर्वस्यै सर्वस्याः सर्वयोः आमि सर्वस्यां आम्‌ङे रित्याम् एवं विप्रा

दयः जरा जरायाः स्वरादौ जरसावतौ वाः जरसौ जरे जरसः जराः हे जरे जरसौ हे

हे जरे हे जरसः हे जराः जरसं जरां जरसौ जरे जरसः जराः जरसा जरया जराभ्यां

जराभिः जरसे जरायै जराभ्यां जराभ्यः जरसः जरायाः जराभ्यां जराभ्यः जरसः जरायाः जरसोः जरयोः जरसां जराणां जरसि जरायां जरसोः जरयोः जरासु इकारां

रांताः स्त्रीलिंगो बुद्धिशब्दः तस्य प्रथमाद्वितीययोर्हरिशब्दवत् प्रक्रियाः
बुद्धिः बुद्धी बुद्धयः हे बुद्धे हे बुद्धी हे बुद्धयः बुद्धिं बुद्धी बुद्धीः स्त्रीलिंगात्वा
न्नत्वाभावो विशेषः बुद्ध्या बुद्धिभ्यां बुद्धिभिः इदुद्भ्यां स्त्र्याख्यापांवर्तमानाभ्या
मिकारोकाराभ्यां परे ङितां वचनानां वा आट् आगमो भवति बुद्ध्यै बुद्धये बु
द्धिभ्यां बुद्धिभ्यः बुद्ध्याः बुद्धेः बुद्धिभ्यां बुद्धिभ्यः बुद्ध्याः बुद्धेः बुद्ध्योः बुद्धीनां स्त्र्याख्यापांयोः
इदुतोः यस्तस्मादिवर्णान्तादुवर्णान्तात् स्त्र्याख्यापांवर्तमानात्परस्य ङेः आमादे
शो भवति बुद्ध्यां आट् आगमाभावे औ आमोपभावः बुद्धौ बुद्ध्योः बुद्धिषु एवं मति भक्ति
विभूति द्युति रुचि कांति प्रभृतयः एवं धेनु रज्जु प्रभृतयो प्युकारान्ताः
स्त्रीलिंगाः रातैरेव सवैसिध्यंति धेनुः धेनू धेनवः हे धेनो हे धेनू हे धेनवः

धेनुं धेनू धेनूः धेन्वा धेनुभ्यां धेनुभिः धेन्वै धेनवे धेनुभ्यां धेनुभ्यः धेन्वाः
धेनोः धेनुभ्यां धेनुभ्यः धेन्वाः धेनोः धेन्वोः धेनूनां धेन्वां धेनौ हे धेन्वाः धे
स्त्रि ३ नुषु इकारांताः स्त्री गोनदी शब्दः ह्रस्वपः सेर्लोपः ह्रस्वानां दीर्घं तत्पर
स्य सेर्लोपो भवति नदी नद्यौ नद्यः हे नद्यः इवर्णोवर्णयोर् धातोः दी
रु ४ परे ह्रस्वो भवति हे नदि हे नद्यौ हे नद्यः नदीं नद्यौ नदीः नद्या नदीभ्यां
नदीभिः ङितामट् स्त्रियां मीकारांता ऊकारांताच्च परे यो ङितां वचना
नां मट् आगमो भवति नद्यै नदीभ्यां नदीभ्यः नद्याः नदीभ्यां नदीभ्यः नद्याः
नद्योः नदीनां नद्यां नद्योः नदीषु एवं गौरी सरस्वती ब्राह्मणी कुमारी नारी प्र
भृतयः लक्ष्मी शब्दस्यैवं नत्वाभावात् सेर्लोपो नास्ति लक्ष्मीः लक्ष्म्यौ लक्ष्म्यः आ

रांतः पुंल्लिंगो सोमपा शब्दः सोमपाः सोमपौ सोमपाः सोमप-
पां सोमपौ सोमपा शस् इति स्थिते आतो धातोर्लोपः धातु
संबंधिनी आकारस्य लोपो भवति शसादौ स्वरे परे अधा
तोरिति विशेषणात् धेर्लोपो नास्ति सोमपः सोमपा सोमपा
भ्यां सोमपाभिः सोमपे सोमपाभ्यां सोमपाभ्यः सोमपः सोमपा
भ्यां सोमपा सोमपः सोमपोः सोमपां सोमपि सोमपोः सोम
पासु हे सोमपाः हे सोमपौ हे सोमपाः एवं कीलालपा शंख
ध्मा विश्वपा हाहा विश्वपाः प्रभृतयः इकारान्तः पुंल्लिंगो हरिश
ब्दः तत्र प्रथमैकवचने हरि सि इति स्थिते इकार उकारौ धिसंज्ञौ

र्वा सुवि भक्ति सुपरत्तः ॥ सेयः से लोपः ॥ सांन्ता दीर्वं न्तात्रु प
रस्य से लोपो भवति ॥ स्त्रोर्विसर्ग ॥ माः मासः मासौ मासौ मासः मा
सः मासं मासं मासौ मासौ मासः मासान् मासा मासेन ॥ मा
द् स्त्रोर्विसर्ग ॥ अट्वेलोपश माभ्यां मासाभ्यां माभिः मासैः
मासे मासाय माभ्यां मासाभ्यां माभ्यः मासेभ्यः मासः मासा
त् माभ्यां मासाभ्यां माभ्यः मासेभ्यः मास मासस्य मासोः मा
सयोः मासां मासानां मासि मासे मासोः मासयोः मासु मासे
षु ॥ हे माः हे मासः हे मासौ हे मासौ हे मासः हे मासाः ॥ आका

सा०पू०
६

येद्वितीयशेः द्वितीयेषु रावंतत्तीयः द्वितीयशब्दवद्रूपं
ज्ञेयं उभशब्दो नित्यं द्विवचनांतः उभौ उभौ उभाभ्यां उभा
भ्यां उभाभ्यां उभयोः उभयोः हेतुभौ उभयशब्दस्य
२२ द्विवर्णाभावे एकवचनबहुवचने भवतः उभयः उभ
ये उभयं उभयान् उभयेन उभयैः उभयस्मै उभय
भ्यः उभयस्मात् उभयेभ्यः उभयस्य उभयेषां उभयस्मि
न् उभयेषु अकारांताः पुल्लिंगो मासशब्दः मासः मासा
लोपो वा मासशब्दस्याकारस्य लोपो वा भवति स

राम ६

जसी वा प्रथमः प्रथमौ प्रथमे प्रथमाः चरमः चरमौ
चरमे चरमाः इत्यादि शेषं देववत् नेमः नेमौ नेमे नेमे
माः शेषं सर्ववत् तयायडौ प्रत्ययौ तदंता शब्दा गण
ह्या द्वित्तीयः द्वित्तीयौ द्वित्तिये द्वित्तीयाः द्वित्तीयं द्वित्तीयो
द्वित्तीयान द्वित्तीयेन द्वित्तीयाभ्यां द्वित्तीयैः सर्ववड्ये
ङे स्मैवावक्तव्यं द्वित्तीयस्मै द्वितीयाय द्वित्तीयाभ्यां द्वि
तीयेभ्यः द्वित्तीयस्मात् द्वित्तीयात् द्वित्तीयाभ्यां द्वित्तीयेभ्यः
द्वित्तीयस्य द्वित्तीययोः द्वित्तीयेषां द्वित्तीयस्मिन् द्वित्ती

वे उत्तर उत्तमा विद्याय तैपुत्र्यये ज दंतास्त द्रूपाः
पूर्वः पूर्वौ पूर्वादीनां नवानां जसईकारो वा वक्तव्यः
पूर्वे पूर्वाः पूर्वं पूर्वौ पूर्वान् पूर्वेण पूर्वाभ्यां पूर्वैः पू
र्वस्मै पूर्वाभ्यां पूर्वेभ्यः ङसिङ्योः स्मात्सिनौ वा वक्तव्यौ
पूर्वस्मात् पूर्वात् पूर्वाभ्यां पूर्वेभ्यः पूर्वस्य पूर्वयोः पूर्वेषां
पूर्वस्मिन् पूर्वे पूर्वयोः पूर्वेषु हे पूर्व हे पूर्वौ हे पूर्वे हे
पूर्वाः प्रथमचरमतयायद्रुल्पार्धकतिपयनेमानां

सर्वस्मै सर्वाभ्यां सर्वेभ्यः पंचम्येकवचनेसर्व ङसि इति
स्थिते अप्रत्तः सर्वादेर कारांतात्पर स्यात्तः स्मङागमो
भवति सर्वस्मात् सर्वाभ्यां सर्वेभ्यः सर्वस्य सर्वयोः सर्व
आम् इतिस्थिते सुङागमः सर्वादेर वर्णांतात्पर स्यामः सु
डागमो भवति एस्मिवद्भत्वे कलात्प सः कृतस्य सर्वेषां
सर्वङि इतिस्थिते ङिस्मिन् सर्वादेर कारांतात्परो ङिस्मि
न्भवति सर्वस्मिन् सर्वयोः सर्वेषु हे सर्व हे सर्वौ हे स
र्वे एवं विश्वादीनामेकशब्द पर्यंतानां रूपंज्ञे

सा.२४

तत्रपुलिंगत्वेरूपंज्ञेयं सर्वः सर्वौ सर्वजस इतिस्थिते जसो सर्वादेरकारांतस्य रोजस ई भवति अइए सर्वे सर्वं सर्वौ सर्वान् ऋरुनेणत्वंते षकाररेफऋवर्णेभ्यः परस्यनकारस्यणकारादेशोभवति अंतेस्थिते स्यनभवति यथासर्वानित्यादौ अवकुपंतरेवि अवप्रत्याहारेणकवर्गेणपवर्गेणचमध्येव्यवधाने पिनकारस्यणकारोभवतिनान्येन सर्वम्यां सर्वैः सर्वेणर सर्वङे इतिस्थिते सर्वादेः स्मट सर्वादेरकारांतात्पर स्यचतुर्थ्येकवचनस्य ङेः स्म डागमोभवति एवोरे रामो

स्वीकरणं तस्मिन् कार्ये विहिते तः सिद्धि संज्ञको भवति समा
नाद्वैलोपो धातो समानादुत्तरस्य द्वैलोपो भवत्यधातो
ऽभिमुरव्याप्रिव्यत्त ये हे शब्दस्य प्राकृत प्रयोगः हे देव हे दे
वौ हे देवाः एवं घट पट स्तंभ कुंभादयोप्यकारांताः पुल्लिं
गः अकारांतानामपि सर्वादीनां तु विशेषः सर्व विश्व उभ
उभय अन्य अन्यतर इतर डतर डतम एकतर कतम त्व त्व
न सिम नेम एक पूर्व पर अवर दक्षिण उत्तर अपर
अधर स्व अंतर त्यद तद यद एतद इदम अदस
द्वि किम युष्मद् अस्मद् भवत् एते सर्वादयस्त्रिलिंगाः

सा०कौ०

राम

दादौ उकार उच्चारणार्थः नमि नामिपरे पूर्वस्य चदी
र्घो भवति देवानां सप्रम्येकव चने देवद्वि इतिस्थिते
अद्गरा देवे देवयोः सप्रम्याव ... वचने देवसुप्इ
तिस्थिते पकारस्येत्तिसंज्ञायांलोपः एभिवहु
त्वे किलात्वः सःकृतस्य कवर्गादिलाच्छप्रत्यो हा
राद्युत्तरस्य केनचित्समेणकृतस्य सकारस्य षकारो
देशो भवति देवेषु ॥ आमंत्रणेसिद्धिः आमंत्रणमभिमु

रामः

त्वरस्य ङे इत्येतस्य अगागमो भवति कित्वादंते अय

सर्वत्रैः दीर्घ स हु देवाय देवाभ्यां एत्वमिव हृत्वे अका

रस्य एत्वं सकारे भकारे च परे व हृत्वे सति देवेभ्यः पंच

म्येकवचने देव ङसि इति स्थिते ङसिरत अकारात्परो

ङसिरद्भवति देवात् देवाभ्यां देवेभ्यः षष्ठोकवचने दे

व ङस् इति स्थिते ङसस्य अकारात्परो ङसस्यभवति

देवस्य ङोसि अकारस्य ओसि परे एत्वं भवति अय दे

वोः नुडामः समानादुत्तरस्याम्नो नुडागमो भवति दीर्घा

सा.चं.२

त्ति शसि शसिपरे पूर्वस्य च दीर्घो भवति च दादेशस्तु भवति न वर्णमात्र विधौ देवान् त्ति एकवचने देव टा इति स्थिते टकारो नवंध ऐ नेनि विशेषणार्थः टेनम् अकारात्पर स्य इन भवति अइए देवेन अद्गुः अकारस्यात्वं भवति भकारे परे

देवाभ्यां भ्यः अकारात्परस्य भिसो भकारस्याकारादेशो भवति अइए देवए स इति स्थिते विसर्जनीयो देवैः अकार स्य भिस इंदमः कारो वक्तव्य देवेभिः कर्णो भिः चने ऐकवच

व नेर्ङे इति स्थिते उकारो ङिः त्काया यीः सर्वत्र ङे र क अकारा

रामर

व हुवचने देवजस इति स्थिते ॥ जकारस्येत्वसंज्ञायां लोपः प्र यो जनं जसी २

ने देवसि इ ति स्थिते इकार उ च्चारणार्थः स्मोर्वि सर्गः सकार रेफयोर्वि

पा २ सर्जनी देशो भवत्य धात्तोनामस्व र सेपदांते च ॥ देवः ॥ द्वित्वविव

क्षायां औ औ डौ कृते ॥ देवौ व हुत्वविवक्षायां त्ति विशेषणार्थः देवअस

इति स्थिते दीर्घ विसर्गौ देवाः अकाराज्जसोअस्मक कचिदुक्तं च हं

दपि देवासः द्वितीयैकवचने देवअम इति स्थिते अमश

सोरस्य समाना दुत्तरस्या अश सोरकारस्य लोपो भवत्य धातोर्दे

देवौ वहुवचने देवशस इति स्थिते सकार शसोत्ति विशेषणार्थः सो

नः पुंसः पुलिंगात्समाना दुत्तरस्य शस सकारस्य नकारादेशो भव

सल्लुक्वरितेसति अनेकार्थबोधकत्वेतत्वेउ

१ राम

ॐ स्वस्ति श्री गणेशाय नमः॥ अथ विभक्तिर्विभाव्यते॥ सा द्विधा स्यादि
स्त्यादिश्च॥ विभज्यंतेनंयदं॥ तत्र स्यादिर्विभक्तिर्नाम्नः प्रयुज्यते॥ अथ वि
भक्तिर्नाम॥ विभक्तिरहितं धातुवर्जितं चार्थवत् [illegible] रूपं नाम सोच्यते॥
अनया॥ विभज्यंते पृथक्क्रियंते कर्तृकर्मादयोर्थाः सा विभक्तिः॥ कृत्तद्धितस
मासाश्च प्रातिपदिकसंज्ञका इति केचित्॥ तस्मात् सि औ जस् अ
म् औ शस् टा भ्यां भिस् ङे भ्यां भ्यस् ङसि भ्यां भ्यस्
ङस् ओस् आम् ङि ओस् सुप् तस्मान्नाम्नः पर स्यादयः स
प्तविभक्तयो भवंति॥ तत्रादावर्थमात्रे एकत्वविवक्षायां प्रथमैकवच

शनौ चंद्र जेत सूर्वे रविदीणं चादिशपां गुरु

सूर्ये शुक्रे पश्चमायां बुधे भौमे तथोत

रे १ र वौ लवंगादीवि धूच सौवीणं

बुधे गुडं वे कुणुकं च मंगलं जीव

रे दधी शुक्रे दिते च पीपली

सनौ चैकपतं भदणं

रा ६॥